

MODULE-OMSCHRIJVINGEN 2024-2025
Master Educational Needs

Inhoud

Leerroute Gedragspecialist.....	3
Stimuleren van leergedrag <i>periode 1</i>	3
Executieve functies in uitvoering; gedrag zien vanuit breed perspectief <i>periode 2</i>	3
Begeleiden van leraren; wat werkt bij probleemgedrag <i>periode 3</i>	3
De krachtenbenadering bij ingrijpende jeugdgebeurtenissen <i>periode 4</i>	3
Sociale veiligheid op school <i>periode 5</i>	3
Leerroute Begeleider in het onderwijs.....	5
Communicatie en afstemming <i>periode 1</i>	5
Didactiek voor de 21ste eeuw <i>periode 2</i>	5
Coachend begeleiden <i>periode 3</i>	5
Teamleren in een lerende organisatie <i>periode 4</i>	6
Duurzame onderwijskwaliteit op organisatieniveau <i>periode 5</i>	6
Leerroutes Expert NT2, nieuwkomersonderwijs en culturele diversiteit en Expert Taal/dyslexie .	7
Rijk en betekenisvol taalleesonderwijs <i>periode 1</i>	7
Lezen en leescultuur <i>periode 2</i>	7
Denken en (lees)begrip <i>periode 3</i>	7
Denken en schrijven <i>periode 4</i>	7
Samen werken aan kansengelijkheid <i>periode 5</i>	8
Spelen met taal en geletterdheid <i>periode 5 (CROHO 2023)</i>	8
Taal en dyslexie: handelen in vakken <i>periode 5 (CROHO 2023)</i>	8
Leerroutes Expert Rekenwiskunde/dyscalculie.....	9
Rekenen aan de basis: rekengesprekken en rekeninterventies <i>periode 1</i>	9
Rekenen in ontwerpnd leren <i>periode 2</i>	9
Taal binnen rekenwiskunde: talige hobbels bij rekenen <i>periode 3</i>	9
Rekenen-wiskunde en dyscalculie: leerpotentieel bij ernstige rekenproblemen <i>periode 4</i>	10
Rekendynamiek: een aanzet tot verdere ontwikkeling in reken-wiskundeonderwijs <i>periode 5</i> ..	10

Leerroute Gedragspecialist

Stimuleren van leergedrag

periode 1

Leraren die leergedrag ontwikkelen bij kinderen of jongeren kijken anders naar probleemgedrag. In deze module ga je actief aan de slag met de ontwikkeling van leergedrag. Het uitgangspunt hierbij is: wat werkt? Uit de onderwijspraktijk blijkt dat kinderen of jongeren met positief (leer)gedrag minder gedragsproblemen laten zien. Een ander perspectief zorgt ervoor dat leerlingen of studenten worden aangesproken op hun mogelijkheden in plaats van hun beperkingen.

Executieve functies in uitvoering; gedrag zien vanuit breed perspectief

periode 2

Leraren met kennis over executieve functies kunnen het verschil maken in de ontwikkeling van alle leerlingen, maar zeker bij kinderen/jongeren met ADHD of ASS. Vanuit een systematische benadering onderzoek je de kansen en mogelijkheden van kinderen/jongeren en stel je samen een persoonlijk ontwikkelingsplan op. Gedragsverandering is immers alleen succesvol bij eigenaarschap.

Begeleiden van leraren; wat werkt bij probleemgedrag

periode 3

Een belangrijke taak als gedragspecialist in het onderwijs, is het begeleiden van collega's met specifieke ondersteuningsbehoeften bij probleemgedrag. In deze module leer je om de begeleiding van een collega zodanig vorm te geven, dat er weer mogelijkheden worden gecreëerd voor de betreffende leraar, de klas en kind/jongere. Door uit te gaan van wat werkt krijgt de betreffende leraar meer inzichten in zijn handelen dat bijdraagt aan het pedagogisch klimaat.

De krachtenbenadering bij ingrijpende jeugdgebeurtenissen

periode 4

Leraren met kennis over traumasensitief lesgeven maken het verschil voor de verdere ontwikkeling van kinderen/jongeren. In deze module leer je wat je kunt doen voor leerlingen die meerdere ingrijpende jeugdgebeurtenissen meemaken. Leraren hebben een cruciale rol om deze kinderen/jongeren goed te begeleiden.

Sociale veiligheid op school

periode 5

Een school is veilig als de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen wordt aangetast. Dat betekent dat er een veilige en positieve sfeer is op school (Inspectie voor het onderwijs, z.d;). Scholen hebben een zorgplicht wat betreft sociale veiligheid. Het is goed dat de veiligheidsbeleving van leerlingen wordt gemonitord, dat er beleid is en dat er een aanspreekpunt is wat betreft sociale veiligheid. Maar wat ga je nu doen als die sociale veiligheid niet in orde is, of hoe kun je preventief werken aan sociale veiligheid? Dit zijn vragen die in deze module aan de orde komen.

De onderwerpen die in deze module centraal staan zijn sociale en psychologische veiligheid, ontwikkelen van sociale competenties (sociaal emotionele ontwikkeling en agressie in en rondom school).

Leerroute Begeleider in het onderwijs

Communicatie en afstemming

periode 1

Waarom verlopen sommige gesprekken met ouders stroever dan met anderen? Hoe komt het toch dat je met de ene collega beter in gesprek komt dan met de ander? Waarom ben ik in staat om met bepaalde leerlingen goed af te stemmen en hapert het met anderen? Communicatie bepaalt de relatie met anderen, maar de relatie bepaalt ook de communicatie. Ruis in de communicatie ontstaat niet zozeer door wat er gezegd wordt, maar door de betekenis die men daaraan geeft. In deze module verbreed en verdiep je je eigen handelingsrepertoire om te kunnen afstemmen op de diverse perspectieven van leerlingen/studenten, collega's, ouders/verzorgers, directie en externe professionals in complexe situaties.

Didactiek voor de 21ste eeuw

periode 2

Hoe komt het dat leerlingen/studenten de aangeleerde les(sen) weer zijn vergeten? Leraren met kennis over duurzaam leren en high-impact instructietechnieken maken werkelijk verschil in het leerproces van hun leerlingen/studenten. Duurzaam leren wil zeggen dat het aangeleerde op langere termijn nog aantoonbaar is en dat er sprake is van transfer naar andere situaties. Je leert evidence informed ontwerpen.

In deze module doe je op basis van een contextanalyse voorstellen en interventies gericht op duurzaam leren en inclusief redeneren.

Coachend begeleiden

periode 3

Coaching gaat uit van de gedachte dat alle kennis zich in de coachee bevindt. Coaching is gericht op het bevorderen van leren en richt zich met name op het vrijmaken van het eigen potentieel van de coachee. Dit vraagt van de coach een specifieke grondhouding. Dit gebeurt binnen een resultaatgericht, methodisch kader. In deze module ontwikkel en/of scherp je je eigen coachingsvaardigheden aan en word je uitgedaagd je handelen als coachende begeleider theoretisch te verantwoorden en te motiveren.

Teamleren in een lerende organisatie

periode 4

In deze module dagen we je uit om het leren van het team te coördineren, stimuleren en te faciliteren. Om het wij-gevoel te realiseren, is leren als een team van groot belang. Het is de discipline waarmee persoonlijke bekwaamheid en een gedeelde visie samengebracht worden. Het is cruciaal voor de leerkracht om collega's te zien als teamleden. Wederzijdse afhankelijkheid en individuele aanspreekbaarheid zijn hierbij sleutelbegrippen. Het is de eerste stap om dialogen op te zetten waarin mensen kwetsbaar durven zijn en hun professionele identiteit uitdrukken. De werkomgeving moet veilig zijn en een plek waar fouten gemaakt mogen worden, anders kan er geen leerervaring ontstaan. In deze module leer je de teamcultuur te analyseren en bespreekbaar te maken, ook leer je hoe je het teamleren kunt bevorderen en zo veranderingen in het onderwijs kunt begeleiden.

Duurzame onderwijskwaliteit op organisatieniveau

periode 5

Wat is goed onderwijs eigenlijk en wie bepaalt dat? In deze module ga je cyclisch aan de slag met onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg binnen jouw organisatie. Je signaleert en analyseert de kwaliteit van onderwijs op didactisch gebied samen met je team, bijvoorbeeld aan de hand van data- of trendanalyses. Op basis hiervan kom je tot verbetervoorstellen en deze brengen jullie ook in de praktijk. Inclusief ontwerpen en didactisch redeneren zijn hierbij uitgangspunten.

Leerroutes Expert NT2, nieuwkomersonderwijs en culturele diversiteit en Expert Taal/dyslexie

Rijk en betekenisvol taalleesonderwijs

periode 1

Door leerlingen of studenten te motiveren om frequent rijke teksten te lezen binnen interessante thema's, bouwen ze aan een taalbasis. In deze module bestudeer je literatuur over kenmerken van rijk en betekenisvol taalleesonderwijs. Vervolgens kijk je welke kenmerken er aanwezig zijn in je eigen onderwijspraktijk en welke aanpassingen er kunnen worden gedaan. Daarnaast denk je na over je visie op taalleesonderwijs.

Lezen en leescultuur

periode 2

In deze module verbeter je je onderwijs in decoderen en vloeiend lezen door na te denken over effectieve aanpakken. Daarnaast ontwikkel je onderwijs waarin aandacht is voor het inzetten van een leesroutine waarbij leerlingen/studenten frequent en gemotiveerd lezen. Zo zorg je voor innovatief leesonderwijs dat aansluit bij de onderwijsbehoeften van alle leerlingen of studenten, ook die met taalleesproblemen, zoals dyslexie.

Denken en (lees)begrip

periode 3

Door een rijke taalleesomgeving te creëren waarin de ervarings- en taalbasis van leerlingen wordt uitgebreid, wordt hun (lees)begrip ontwikkeld. In deze module leer je kritisch kijken naar het onderwijs in leesbegrip in jouw onderwijssituatie en onderwijs te ontwikkelen dat gebaseerd is op nieuwe inzichten op dit gebied. Daarbij besteed je aandacht aan het creëren van een denkcultuur waarin denken zichtbaar is, wordt gewaardeerd en wordt geactiveerd en waar leerlingen actief bezig zijn met leren, in teams werken en voortbouwen op elkaars ideeën.

Denken en schrijven

periode 4

In deze module bestudeer je literatuur over onderwijs in schrijven en spellen. Met behulp daarvan kijk je kritisch naar het schrijf- en spellingonderwijs in jouw onderwijssituatie en doe je aanpassingen, waarbij je ervan uit gaat dat spellingonderwijs onlosmakelijk verbonden is met onderwijs in schrijven. Om het denken te faciliteren is het van belang om interessante schrijfopdrachten aan te bieden. Daarnaast zoom je in op de vorm en opbouw van teksten.

Samen werken aan kansengelijkheid

periode 5

In deze module verdiep je je in voorkomende (taal)problematieken. Je ontwikkelt een gezamenlijke onderwijsvisie die gericht is op het creëren van maatschappelijke kansen voor leerlingen voor wie die kansen niet vanzelfsprekend zijn. Daarnaast ontwikkel je passend taalbeleid.

Spelen met taal en geletterdheid

periode 5 (CROHO 2023)

Taal is belangrijk in de kleutergroepen en in groep 3. Jonge kinderen leren door te spelen en te denken binnen interessante contexten. Ze bouwen aan het ontwikkelen van een taalbasis en geletterdheid. In de module 'Spelen met taal en geletterdheid' denk je na over duurzaam en betekenisvol leren in de onderbouw, geletterdheid in de kleutergroepen en in groep 3, het stimuleren van de taalontwikkeling in spel en door denken, het ontwikkelen van de leesmotivatie en scaffolding.

Taal en dyslexie: handelen in vakken

periode 5 (CROHO 2023)

Taal en lezen vormen belangrijke voorwaarden voor schoolsucces. In de module 'Taal en dyslexie: handelen in de vakken' staat de vraag centraal hoe het taalonderwijs en taalbeleid in de bovenbouw van het basisonderwijs, het vo en het mbo zo kan worden vormgegeven dat alle leerlingen er profijt van hebben. Binnen het vo en het mbo speelt taalvaardigheid van leerlingen bij alle vakken een centrale rol. In het algemeen halen leerlingen die sterk zijn in taal en lezen betere resultaten op alle vakken. Leerlingen met dyslexie en taalzwakke leerlingen/studenten dreigen soms af te stromen naar een lagere vorm van onderwijs dan ze cognitief gezien aankunnen en ze vinden het moeilijk om taalexamens te behalen.

Leerroutes Expert Rekenwiskunde/dyscalculie

Rekenen aan de basis: rekengesprekken en rekeninterventies

periode 1

In deze module ontwerp je op basis van inventarisatie en analyse een onderbouwd en gepersonaliseerd onderwijsontwerp voor een leerling/student waarbij de rekenontwikkeling stagneert of achterblijft. Je zoomt in op het leerstofgebied van het rekenen tot 1000. De onderwijsbehoeften achterhaal je onder andere op basis van taakanalyse en reken(diagnostische) gesprekken met een actieve rol van de leerling. Je ontwerpt een gefundeerd plan van aanpak ter bevordering van de rekenontwikkeling en voert dit deels uit. Alle factoren worden bij het ontwerp betrokken. Je gaat na in hoeverre interventies betekenis hebben voor de hele groep of school.

Rekenen in ontwerpended leren

periode 2

Je gaat aan de slag met een proces van ontwerpen en uitvoeren van een reken-wiskunde project. Daarbij richt je je op de leerstofinhoud van het voortgezet rekenen. Het project creëert een rijke, motiverende en uitnodigende rekenwiskundige leeromgeving waarbij 21ste-eeuws leren, waaronder creatief denken, probleemoplossend denken en samenwerkend leren, wordt gestimuleerd. In deze module verdiep je je in thema's als motivatie, toekomstgericht reken-wiskundeonderwijs, differentiatie, zelfvertrouwen en diversiteit. Je daagt jezelf uit om je te ontwikkelen buiten je comfortzone en probeert dit ook te ontlocken bij je collega's.

Taal binnen rekenwiskunde: talige hobbels bij rekenen

periode 3

Deze module richt zich op leerlingen waarbij de rekenwiskunde-ontwikkeling belemmerd wordt doordat ze moeite hebben met taal binnen rekenen, bijvoorbeeld leerlingen die moeite hebben met talige contextopgaven of nieuwkomers. In deze module ga je de uitdaging aan om in samenwerking met het gehele team of rekendocententeam interventies te ontwerpen die bijdragen aan gecijferde leerlingen. Dit vraagt om adequate afstemming op de diversiteit aan de verschillen in rekenniveau en rekenbeleving, talige aspecten en/of culturele achtergronden en de onderwijsachtergrond. Je wordt in deze module voor de vraag gesteld hoe passende vakinhoudelijke- en vakdidactische ondersteuning kan worden geboden die is afgestemd op de rekenontwikkeling, talenten, interesses en onderwijsbehoeften van leerlingen die talige hobbels ervaren.

Rekenen-wiskunde en dyscalculie: leerpotentieel bij ernstige rekenproblemen

periode 4

Je richt je op het leerpotentieel van een leerling of student met ernstige reken-wiskunde problemen. Je ontwerpt op basis van een verkennend onderzoek een OrthoDidactische Leerroute (ODL) die aansluit op de onderwijsbehoeften. Je ontwikkelt je verder in de wijze waarop onderwijsbehoeften kunnen worden achterhaald met inbreng van de leerling/student. In een rondetafelgesprek met collega's bespreek je de gesignaleerde orthodidactische onderwijsbehoeften multidisciplinair om te komen tot een eenduidige aanpak binnen de school. Daarbij wordt commitment nagestreefd van alle gesprekspartners voor het gezamenlijk realiseren van de ODL.

Rekendynamiek: een aanzet tot verdere ontwikkeling in reken-wiskundeonderwijs

periode 5

Iedereen heeft in het dagelijks leven met rekenen te maken. Het streefdoel voor reken-wiskundeonderwijs is de maatschappelijke redzaamheid voor alle leerlingen en studenten. Dit vraagt om een inspanning van de leraar en de leerling of student. Om op een school structureel goed reken-wiskundeonderwijs te realiseren zal het hele team betrokken moeten zijn. In deze module doe je onderzoek naar visie, beleid, praktijk en opbrengsten van het reken-wiskundeonderwijs in de school. Dit leidt tot het ontwerpen van een ontwikkelplan ten behoeve van verbetering en/of innovatie van het reken-wiskundeonderwijs op je school, waarbij duurzaam rekenen leren het doel is. Je krijgt de gelegenheid om je rol van master reken-wiskunde/dyscalculie expert in de school te ontwikkelen: je werkt toe naar die actieve rol en ervaart de diverse aspecten hiervan.